

Čarolija

October 12, 2013 at 12:09am

Čarolija je pojava sa predznakom nemogućeg. Neočekivana a neponovljiva, ona je neobična slika uramljena nevidljivim čarobnim štapićima nezaboravnog trenutka ili neobuzdane mašte. Njene su dimenzije nepoznate, osim beskonačnog sjećanja u kojem ostane sakrivena, kao tajna, kao melem, kao osjećaj zbog kojeg se pamti mjesto i vrijeme kad se pojavila.

Kao uspješna improvizacija jednog trenutka kojem je trebala pomoć, čarolija je pouzdan surogat stvarnosti, onoj običnoj, dosadnoj i onoj teškoj, sumornoj. Njome život, kad je dobre volje, časti covjeka. Nepozvana, ona se pojavi niodkuda i traje kratko, tek koliko osmjehu treba da razvuče lice u ljepotu, da se gustom sjetom zamagli pogled i da umorna duša predahne, opije se i procvjeta, očarana.

Kad priroda očara, ona to čini jednostavno, nenametljivo. Namjesti pun mjesec nad tihim zaljevom ili skupi klasje sunčevih zraka, blago pozlaćenih i prošaranih popodnevnom prašinom, u tanke snopove i pruži ih bezčujno kroz zavjese i prozor umrljan otiscima prstića nekog nestašnog djeteta. Pernata lepeza fazana udvarača, griva vranca u galopu ispod procvalih lipa, niski let zaljubljenih delfina nad smaragdnom površinom mora, buketi koralja na dnu plićaka tirkizne boje i magla što je prespavla jutro nad napuštenim jezerom – sve su to čarobni trenuci kojima se priroda udvara odraslima a djecu odgaja ljubavi i ljepoti. A kad munja podijeli noć drhtavim rezom i kad se vulkan probudi iz stoljetnog sna i zakašlje se, onda nas to priroda podsjeća da ništa ne traje vječno, jedna čarolija još kraće.

Čarolije umjetnosti žive pak dugo ali se dožive samo jednom. Pred slikom nemirnih boja čije nijanse vuku na davnu

jesen, teško se nadje prava riječ za onaj osjećaj sto sveže jezik u mašnu i smežura srce. Četrnaest stihova sonete rastoje dušu u tople suze a knjiga puna priča koje liče na vlastiti život, onakav kakav će biti sutra, daruje insikt o smislu života. A kad se kišno popodne preruši u baladu ili kad zabljesnu limene trube ciganskog kvareteta i zlatni zub nasmijanog momka za starim, svadbama izgrebanim kontrabasom, to muzika takne uho čarobnim štapićem tako lako da se čovjek naprosto naježi.

Sve sto se čulom osjeti a od čega duši zastane dah, to je čarolija. Zato čovjek uzdahne kad mu se posreći da ugleda zvijezdu u padu ili kad se, sa bilo koje strane svijeta, zagleda se u lijepo žensko, kad ona to ne zna. Žene, zapravo i sasvim izvjesno, uzrokuju veći broj čarolija od bilo koje druge sile ili (nadprirodne) pojave. Svakodnevno i tokom cijelog života, one uljepšaju stvarnost, nenadano učine sasvim obične trenutke nezaboravnim a da pri tom ne traže ništa zauzvrat. Ni mati, ni nasmijana sestra, ni komšinica u lepršavoj haljini od lanjskog pamuka, kad u taktu cipela sa visokom petom prodje ulicom, ni rijeka kad protiče kroz frišak suton pa zaiskri u dodiru zadnjih sunčevih zraka, niti sudbina a još najmanje žena, dobra vila. Jedino vještica koristi čaroliju kao sredstvo. I skoro svako muško, čim malo odraste jer je muškima priroda dala veliko srce ali ih okolina odgajaja da misle prvo na sebe, razmazi ih, izmedju ostalog, mirisima i zvcima čarolije.

Zvuk čarolije je mekan poput flaute pod usnom sudbine ili sladunjavih tonova harfe pod jagodicama života. Često, onda kad najviše treba, čarolija zvuči intonacijom drage osobe, poznatim akcentom ili osmjehom tog stvorenja čije postojanje je čarolija za sebe. Samo ponekad i samo ljudima izoštrana sluha, čarolija zvuči kao šuškanje ženskih štramplici ili ravnomjerno disanje voljenog bića na toplom jastuku, časom prije no zazvoni budilnik i razbije čaroliju. Miris čarolije je raznovrstan. To je miris starih, zaboravljenih pisama koja se

nenadano pojave na dnu ladice, otvorene sasvim slučajno jednog subotnjeg jutra ili miris tog istog jutra, svježeg u tišini malog balkona na južnoj strani kuće. Ponekad je to miris smjene godišnjih doba u vlastitom dvorištu, onda kad zadnji snjeg miriše na jorgovane i još rijedje, miris podgrijane večere koju je mati ostavila na stolu i prekrila kuhinjskom krpom, i ne sluteći da će i duša biti sita. To je gastronomska čarolija, savršena ravnoteža začina u glinenom loncu uvezanim masnim papirom i onaj osjećaj blaženstva koji počne zalogajem a završi uzdahom. Što je zalogaj manji, to je čarolija ljepša.

Čarolijom se nadju prijatelji, oni koji smo oduvijek čekali nadom. Zbog nje ozdrave bolesni a zdravi pobudale u ljubavi. Zalazak sunca na rubu planinskog lanca i rodjenje djeteta su krajnosti jedne te iste čarolije. Izmedju njih, u svakom trenutku i duž svih meridijana, svako malo i na čudnim mjestima, ona se pojavi da urahati čovjeka kojem, iz razloga koji samo život zna, treba.

Onako odfrlje, sasvim slučajno, čarolija se pojavi negdje u daljini ili tu, blizu, u tišini. Pojavi se u jutru za kojim sunce vazda kasni, na pragu stare dzamije i altaru gradske crkve; u sobi niska stropa u pokrovlju ili podno visokih svjetiljki uz magistralu, na sred morske pučine i u srcu kao u bašti sljezove boje, na graničnom prelazu iza kojeg se lijeno pruža domovina i u njoj mati u čijem se krilu čarolija sakrila.